

GUDSTJÄNSTEN I NYA TESTAMENTET.

Vad skall en gudstjänst innehålla?

1. Vad finner vi för fakta om Gudstjänsten i NT?

- Det finns inte många texter i Nya testamentet som beskriver gudstjänsten. Det talas om att det förekom olika former av "gudstjänster".
- Jesus och hans lärjungar gick upp till templet och deltog i bönerna och den verksamheten som fanns där. De var också trogna besökare i synagogan.
 - Det var även den första församlingens vana att delta i synagogan och templets böner. Därtill kom att man samlades i hemmen för kärleks-måltider, - agape-måltider - och där man också bad tillsammans. Allteftersom de som trodde på Jesus uteslöts från synagogan, så permanentades de troendes mötesplats i till de välbärgades hem.
 - Synagogan som förebild för gudstjänsten är mycket trolig, därför det var vad de judar som kom till tro var uppväxta med och detta var heller inget som de tog avstånd ifrån. Vi vet mycket lite om hur samlingarna på Jesu tid kunde se ut i en synagoga. Från tiden strax efter Jesus har man rekonstruerat följande huvudmoment i synagogans möte:
 - a) Lovsånger - Ps 145-50
 - b) Välsignelsen och trosbekännelsen (Shema)
 - c) Amidabönen
 - d) Botpsalm
 - e) Läsning ur Toran och Profeterna
 - f) Kaddish - avslutningsvälsignelse

Apg. 2:41-47
Apg.3:1, 11
Apg.4:23-24..
Apg.5:12
Apg.12:12
Apg.13:2
Apg.20:7-8

2. Innehållet i Gudstjänsten.

Vad kan vi se av följande texter att det förekom i gudstjänsten?

- Sång
 - Undervisning
 - Brödsbrytelse
 - Nådegåvor i funktion (uppenbarelser, tungotal/uttydning, profetia m.m.)
 - Bön
 - Inbördes hjälpen (gemenskapen - koinonia)
- Det finns inga ritualer givna men dessa ingredienser fanns med. Justinus Martyren berättar från mitten av andra århundradet om hur gudstjänstordningen utformats då: "På söndagen hålls sammankomster för alla från stad och land, och då läses apostlarnas erinringar (evangelierna) eller profeternas skrifter, så länge som tiden tillåter. Och så när föreläsaren har slutat, håller föreståndaren ett tal, i vilket han uppmuntrar

Apg. 2:42
1 Kor.14:26
Kol. 3:16

och uppmanar oss att efterfölja dessa goda ting. Därpå reser vi oss allesammans och uppsände böner. Efter bönen hälsar vi varandra men en kyss. När vi har slutat bönen, bäres bröd fram och vin och vatten, och föreståndaren uppsänder av all sin kraft böner och tacksägelser, och foket säger ett bifallande amen. Därefter sker utdelningen, var och en äter av det invigda, och till de frånvarande blir det sänt genom diakonerna. De välbärgade och de som vill ger efter fritt val.”

- Alla var delaktiga (..när ni samlas har var och en något...)
- Formen påverkades utifrån de lokaler man var i. Hemmen eller profana lokaler.

Hur påverkar lokalen och placeringen delaktigheten i gudstjänsten?

3. Hur ser det ut idag?

Har vi ritualer?

Vad finns med från det vi kan finna i hos den första församlingen?

Vad saknar vi?

Vi måste erkänna att många saker som vi tror är urkristna är hämtade från många andra håll .

Våra gudstjänster och våra ritualer har påverkats av både tempeltjänsten i GT och synagogan, men också av de kulturer och profana sammanhang som kristendomen kommit till.

Varför har vi bänkarna står i rader? Varför har vi avlånga kyrkor?

Varför har vi ett podie, ett altare och utsmyckningar som altartavlor eller fondfönster?

Hur formas gemenskapen (den inbördes hjälpen) idag?

De första kristna församlingen hade problem med att nådegåvorna fungerade med oordning och ”tog över ” på ett onaturligt sätt. Hur har vi det idag med nådegåvornas funktion i gudstjänsterna?

Formen för hur vi har gudstjänst är kanske inte det viktigaste och inte heller vad vi använder för attribut för att förmedla budskapet och fira gudstjänst. Men det viktiga är att vi gör det med hjärtat och i ande och sanning.

1Kor. 14:26

Apg. 2:46, ;12:12

Apg.19:9

Joh. 4:23-24